Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

> Retouradres Postbus 20350 2500 EJ Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Bezoekadres:
Parnassusplein 5
2511 VX Den Haag
T 070 340 79 11
F 070 340 78 34
www.rijksoverheid.nl

Ons kenmerk
4570068-1106315-PG

Bijlage(n)
-

Uw kenmerk
2026Z23418

Correspondentie uitsluitend richten aan het retouradres met vermelding van de datum en het kenmerk van deze brief.

Datum 25 november 2026
Betreft Commissiebrief inzake Aanbieding factsheet Artsencollectief Windwiki m.b.t. windturbinegeluid

Geachte voorzitter,

De commissie Volksgezondheid, Welzijn en Sport heeft mij verzocht te reageren op een brief die de Tweede Kamer heeft ontvangen van de heer Baart de la Faille en mevrouw Van Manen van het artsencollectief Windwiki. In de brief spreekt het collectief zijn zorgen uit over een besluit met een norm voor de minimale afstand van windturbines tot woningen (in aanvulling op de nog vast te stellen milieuregels). Dat besluit is begin oktober 2026 tijdens het Commissiedebat Leefomgeving besproken in de Tweede Kamer. Het collectief uit vooral twijfels over de juistheid van de gegevens die zijn gebruikt en is van mening dat de rechten van kinderen onvoldoende zijn meegewogen. In het verzoek heeft de commissie niet aangegeven waarop zij specifiek een reactie wil ontvangen, maar wel dat de commissie de reactie voor het wetgevingsoverleg Begrotingsonderdeel Jeugd d.d. 30 november 2026 wenst te ontvangen.

Voor de volledigheid wijs ik er graag op dat de staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat (IenW) binnen het kabinet verantwoordelijk is voor het milieubeleid, inclusief het beleid voor de bescherming tegen geluidhinder. Ik ga er daarom vanuit dat u mijn reactie heeft gevraagd vanwege de zorgen die het artsencollectief heeft geuit over de gevolgen voor kinderen en het niet toepassen van de Kinderrechtentoets. Daar zal ik dan ook op reageren.

Kinderrechtentoets
De schrijvers van de brief stellen dat er een verplichting is om een kinderrechtentoets uit te voeren bij nieuw beleid. Dat klopt echter niet. Nederland heeft zich gecommitteerd aan het VN-Kinderrechtenverdrag en zet zich in om de rechten van kinderen te beschermen. De kinderrechtentoets kan daarvoor gebruikt worden, maar is niet verplicht. De Kinderombudsman heeft hier eerder ook al vragen over gesteld aan het ministerie van IenW. Milieunormen voor windturbines hebben als doel om omwonenden, inclusief kinderen, te beschermen tegen ernstige geluidhinder en veiligheidsrisico's. Hiermee raakt deze wetgeving in positieve zin aan de elementen 3 (bescherming en veiligheid) en 4 (het recht op gezondheid van kinderen) uit de check die voorafgaat aan een eventuele kinderrechtentoets. Volgens het Kinderrechtenverdrag is een kinderrechtentoets vereist als er een 'major impact' van een beleidsvoorstel wordt verwacht. Dit is op basis van wat er bekend is over de gevoeligheid van kinderen voor geluid niet het geval bij de voorgestelde geluidnormering voor windturbines (en ook niet

bij de huidige overbruggingsregeling die tijdelijk geldt voor bestaande windturbines). Er zijn geen aanwijzingen dat kinderen in het algemeen gevoeliger zijn voor ernstige hinder van geluid dan volwassenen of dat zij andere schadelijke effecten van geluid ondervinden. Daarom is er afgezien van een uitgebreide kinderrechtentoets.

Gevolgen voor kinderen
De staatssecretaris van IenW heeft een beoordeling gemaakt van de mogelijke gevolgen voor kinderen. Naar de specifieke effecten van windturbinegeluid op kinderen is geen onderzoek beschikbaar. Uit studies naar effecten van geluid van wegverkeer of vliegtuigen blijkt dat kinderen in de regel minder hinder ervaren dan volwassenen en dat zij minder vaak wakker worden van geluid. Wel lijken ze iets gevoeliger voor fysiologische reacties op geluid en zijn er aanwijzingen voor een effect van vliegtuiggeluid in de buurt van scholen op de leesvaardigheid. Deze effecten treden op bij blootstelling aan veel hogere geluidniveaus dan de niveaus van windturbinegeluid die onder de voorgestelde normering kunnen optreden bij woningen of scholen. Dergelijke effecten zijn dan ook zeker niet te verwachten ten gevolge van windturbinegeluid.

De nog vast te stellen milieuregels in het ontwerpbesluit ter beperking van de hinder door geluid en slagschaduw hebben betrekking op geluidgevoelige objecten zoals woningen, scholen en ziekenhuizen. Voor externe veiligheid worden extra strenge eisen gesteld aan kwetsbare objecten, zoals woningen of gebouwen waarin zich veel mensen kunnen bevinden of gebouwen of locaties waar niet-zelfredzame mensen aanwezig zijn, zoals zieken, ouderen en kinderen. De bescherming door de voorgestelde milieuregels is in lijn met de bescherming tegen milieueffecten van andere activiteiten. Ook is de beoogde bescherming tegen slaapverstoring in lijn met algemene richtlijnen voor nachtelijk geluid van de WHO uit 2009. Daarin adviseert de WHO een advieswaarde voor de nacht om de bevolking te beschermen, inclusief kwetsbare groepen zoals kinderen, ouderen en chronisch zieken.

Het is bij dit soort beleidskeuzes ook goed om te bedenken dat de overschakeling naar windenergie naar verwachting ook positieve effecten heeft voor de gezondheid van kinderen. Door de inzet van windenergie kan de verbranding van fossiele brandstoffen worden verminderd en daarmee de luchtvervuiling. Luchtvervuiling is een belangrijke negatieve factor voor de gezondheid van kinderen.

Hoogachtend,

de minister van Langdurige Zorg,
Jeugd en Sport,

Mirjam Sterk